

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. c)
Istorie

Test 7

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Plenara Comitetului Central, ținută la 29 februarie - 1 martie 1952, l-a criticat pe [Vasile] Luca pentru a fi permis «gravele» greșeli și «fraude» comise de Ministerul de Finanțe și Banca Națională cu ocazia aplicării reformei monetare, în ianuarie. Adoptând «o linie conciliatoristă» și apărându-l pe Luca, Ana Pauker și Teohari Georgescu au fost implicați în aceste erori. La 26-27 mai, Luca a fost exclus din partid. Ana Pauker a fost aspru criticată în aceeași plenară, dar i s-a permis să-și păstreze postul de ministru de externe. Teohari Georgescu a fost eliminat din postul său de ministru de interne [...].

În politica ei internă [...], România, asemenea celorlalte state satelit din Europa de Est, a continuat să imite Uniunea Sovietică. [Gheorghe Gheorghiu-] Dej s-a dovedit pe cât de isteț, pe atât de prevăzător în exploatarea repercusiunilor succesiunii politice sovietice. Continuând procesele «spionilor» și «teroriștilor», a putut să se înarmeze împotriva unor posibile critici de slăbire a «vigilenței» față de dușmanii «imperialiști» și a câștigat timp ca să vadă cum bătea vântul la Moscova.”

(M.Bărbulescu, D.Deletant, K.Hitchins, Ș.Papacostea, P.Teodor, *Istoria României*)

B. „Revenit în țară din turneul asiatic efectuat în iunie 1971 în China și Coreea de Nord, [...] impresionat și sedus de entuziasmele și grandioasele manifestații și spectacole de masă, precum și de cele de operă chinezească și de balet coreean, ca mijloc de proslăvire a eroului național [...], N. Ceaușescu încearcă să adapteze la condițiile României un program politico-ideologic inspirat din cele văzute în țările vizitate, cunoscut în epocă sub numele de «minirevoluție culturală» [...]. Ca urmare, la ședința Comitetului Executiv al C.C. [Comitetului Central] al P.C.R. din 6 iulie 1971 sunt lansate cele «17 teze» privind creșterea rolului conducător al partidului, intensificarea educației politico-ideologice în școli și facultăți, [...] implicarea mai intensă a presei în propaganda politică, orientarea în acest sens a emisiunilor radio și TV, a editurilor [...].

Prin instituirea funcției de președinte al Republicii Socialiste România și alegerea sa în această înaltă demnitate (martie 1974), concomitent cu aceea de secretar general, Nicolae Ceaușescu își atribuie puteri depline, deciziile sale fiind, de regulă, transpuse în legi și hotărâri de către Consiliul de Stat și de către Consiliul de Miniștri.”

(N.C. Nicolescu, *Șefi de stat și de guvern ai României*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți președintele țării, precizat în sursa **B**. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa **A**, o informație referitoare la Gh. Gheorghiu-Dej. **2 puncte**
3. Menționați câte un stat care a influențat politica internă a României din sursa **A**, respectiv din sursa **B**. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că măsurile din domeniul fiscal au consecințe în plan politic. **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **B**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
6. Prezentați alte două practici politice totalitare utilizate în statul român, în afara celor la care se referă sursele date. **6 puncte**
7. Menționați o caracteristică a regimului politic instaurat în România la sfârșitul secolului al XX-lea. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

„La urcarea pe tron, Ferdinand I avea o concepție bine definită asupra orientării României în cadrul Primului Război Mondial. Chiar din primele zile ale lui octombrie 1914, întrebând ce va face în perspectiva evenimentelor, a răspuns: «Eu sunt un rege constituțional; prin urmare dacă țara crede că interesele ei îi dictează să meargă împotriva Puterilor Centrale, nu în mine va găsi vreo piedică la realizarea idealului ei național. [...]» [...].

În timp ce guvernul prezidat de Ion I.C. Brătianu era angrenat în complicatul joc politic, fără să-și precizeze deschis opțiunea [...], personalități ale vieții politice își exprimau deschis, uneori chiar zgomotos, poziția și calea de urmat. În ce privește neutralitatea, unii se pronunțau pentru menținerea acestei stări, favorabilă în fond Puterilor Centrale, cei mai mulți o considerau provizorie, o etapă spre intrarea în acțiune pentru eliberarea românilor din Austro-Ungaria. Cu toate eforturile guvernului de a menține manifestările opiniei publice în limite rezonabile, compatibile cu starea de neutralitate a țării, presiunile opoziției împotriva politicii oficiale, pentru alăturarea imediată la Antantă, au devenit tot mai puternice. [...] În contextul acestor frământate evenimente nu au lipsit însă nici atitudinile în favoarea Puterilor Centrale. Oamenii politici care se pronunțau în acest sens, în majoritatea lor, insistau asupra pericolului reprezentat pentru existența României de tendințele expansioniste ale Rusiei. [...]

În anii neutralității, în afara presiunilor politice și militare, România a fost terenul unor puternice concurențe pe plan economic, teren pe care s-au înfruntat interesele celor două grupări adverse. [...] Competiția între marile puteri și-a găsit expresie în domeniul petrolului [...] și în domeniul creditului. În perioada neutralității, România a primit credite din partea țărilor Antantei, cu ajutorul cărora a rezistat presiunilor financiare germane și a reușit să-și procure armamentul necesar înzestrării armatei.”
(Istoria Românilor)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți conducătorul guvernului României, precizat în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați alianța cu care colaborează România în domeniul economic și o consecință a acestei acțiuni la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la regele Ferdinand I. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la atitudinea oamenilor politici față de orientarea României în cadrul războiului, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia românii acționează pentru constituirea statului modern în deceniul șase al secolului al XIX-lea. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre evoluția politică a spațiului românesc în secolele al XIV-lea – al XVI-lea, având în vedere:

- precizarea statului medieval din spațiul românesc sud-carpatic și prezentarea unei acțiuni desfășurate pentru constituirea acestuia în secolul al XIV-lea;
- menționarea a două fapte istorice desfășurate pentru constituirea sau consolidarea statului românesc din Estul Carpaților, în a doua jumătate a secolului al XIV-lea și a câte unei caracteristici a fiecăruia;
- formularea unui punct de vedere referitor la evoluția unei instituții politice centrale din spațiul românesc în secolul al XVI-lea și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** eseului, **evidențierea relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. c)

Istorie

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Test 7

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animador, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. **2 puncte** pentru oricare dintre răspunsurile: N. Ceaușescu/Nicolae Ceaușescu **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**
2. **2 puncte** pentru oricare dintre răspunsurile: *s-a dovedit pe cât de isteț, pe atât de prevăzător în exploatarea repercusiunilor succesiunii politice sovietice*, a continuat procesele «spionilor» și «teroriștilor» **etc. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).**
3. **câte 3 puncte** pentru fiecare răspuns: Uniunea Sovietică, China/Coreea de Nord **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**
(3px2=6p)
4. **3 puncte** pentru scrierea literei **A**.
5. **7 puncte** pentru scrierea oricărei relații cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **B**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*)
Exemple: Causă: *N. Ceaușescu încearcă să adapteze la condițiile României un program politico-ideologic inspirat din cele văzute în țările vizitate* și efect: *Ca urmare, la ședința Comitetului Executiv al C.C. [Comitetului Central] al P.C.R. din 6 iulie 1971 sunt lansate cele «17 teze» SAU Causă: Prin instituirea funcției de președinte al Republicii Socialiste România și alegerea sa în această înaltă demnitate (martie 1974), concomitent cu aceea de secretar general și efect: Nicolae Ceaușescu își atribuie puteri depline **etc.***
6. **câte 1 punct** pentru menționarea oricăror alte două practici politice totalitare utilizate în statul român, în afara celor la care se referă sursele date. **(1px2=2p)**
Exemple: adoptarea Constituției din 1948/1952/1965, colectivizarea agriculturii **etc.**
câte 2 puncte pentru prezentarea fiecărei practici politice menționate - o scurtă expunere în care sunt precizate două informații referitoare la practica politică **(2px2=4p)**
7. **4 puncte** pentru menționarea oricărei caracteristici a regimului politic instaurat în România la sfârșitul secolului al XX-lea **Exemple:** are caracter democrat, sunt respectate drepturile și libertățile cetățenești **etc. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**

SUBIECTUL al II – lea

(30 de puncte)

1. **2 puncte** pentru răspunsul: Ion I.C. Brătianu **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**
2. **2 puncte** pentru răspunsul: al XX-lea **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**
3. **3 puncte** pentru răspunsul: Antanta
3 puncte pentru menționarea oricărei consecințe la care se referă sursa dată
Exemple: *a primit credite din partea țărilor Antantei*, a rezistat presiunilor financiare germane **etc. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).**
4. **câte 3 puncte** pentru menționarea, din sursa dată, a oricăror două informații referitoare la regele Ferdinand I. **(3px2=6p)**
Exemple: *avea o concepție bine definită asupra orientării României în cadrul Primului Război Mondial*, era rege constituțional, a declarat că nu se opune realizării idealului național al românilor **etc. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).**

5. **4 puncte** pentru formularea, pe baza sursei date, a oricărui punct de vedere referitor la atitudinea oamenilor politici față de orientarea României în cadrul războiului
câte 3 puncte pentru selectarea, din sursa dată, a oricăror două informații care susțin punctul de vedere formulat **(3px2=6p)**
Exemple: Atitudinea oamenilor politici față de orientarea României în cadrul războiului se manifestă în privința neutralității. Informațiile care susțin punctul de vedere sunt: *unii se pronunțau pentru menținerea acestei stări, favorabilă în fond Puterilor Centrale și cei mai mulți o considerau provizorie, o etapă spre intrarea în acțiune pentru eliberarea românilor din Austro-Ungaria SAU Oamenii politici au atitudini diferite față de orientarea României în cadrul războiului. Informațiile care susțin punctul de vedere sunt: presiunile opoziției împotriva politicii oficiale, pentru alăturarea imediată la Antantă, au devenit tot mai puternice și în contextul acestor frământate evenimente nu au lipsit însă nici atitudinile în favoarea Puterilor Centrale etc.* **Punctajul total (10 puncte) sau cel parțial (7 puncte) se acordă răspunsului care cuprinde atât punctul de vedere, cât și informațiile/informația. Nu se punctează doar punctul de vedere sau doar informațiile/informația.**
6. **4 puncte** pentru argumentarea afirmației date - prezentarea oricărui fapt istoric relevant (**de exemplu:** adoptarea Rezoluțiilor din Adunările ad-hoc, dubla alegere a lui Al. I. Cuza ca domn (1859) **etc.**) prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și prin utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că etc.*) și concluzia (*așadar, astfel etc.*)

SUBIECTUL al III – Iea

(30 de puncte)

Informația istorică – 24 de puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru precizarea statului medieval Țara Românească
2 puncte pentru menționarea oricărei acțiuni desfășurate pentru constituirea acestuia în secolul al XIV-lea (**de exemplu:** Basarab aduce sub autoritatea sa autonomiile locale de la sud de Carpați, Basarab obține independența în urma bătăliei de la Posada 1330 **etc.**)
3 puncte pentru prezentarea acțiunii menționate - o scurtă expunere în care sunt precizate două informații referitoare la acțiune și se utilizează relația cauză-efect
1 punct pentru precizarea doar a unei informații referitoare la acțiunea menționată
 - **Câte 3 puncte** pentru menționarea a două fapte istorice desfășurate pentru constituirea sau consolidarea statului românesc din estul Carpaților, în a doua jumătate a secolului al XIV-lea (**de exemplu:** participarea voievodului Bogdan la acțiuni militare împotriva Ungariei, întemeierea Mitropoliei Moldovei cu sediul în Suceava, organizarea instituțiilor centrale **etc.**)
(3px2=6p)
- Câte 3 puncte** pentru menționarea oricărei caracteristici a fiecărui fapt istoric (**de exemplu:** conduce răscoala izbucnită la Est de Carpați/obține independența statului prin respingerea expedițiilor militare organizate de Ungaria, a fost întemeiată de Petru I Mușat/nu este recunoscută de Patriarhia ortodoxă de la Constantinopol în a doua jumătate a secolului al XIV-lea, sunt constituite Domnia/Sfatul domnesc **etc.**) **(3px2=6p)**
- **1 punct** pentru formularea oricărui punct de vedere referitor la evoluția unei instituții politice centrale din spațiul românesc în secolul al XVI-lea (**de exemplu:** În prima jumătate a secolului al XVI-lea, evoluția instituției politice centrale din Transilvania are loc în contextul expansiunii Imperiului Otoman., La sfârșitul secolului al XVI-lea, evoluția instituției politice centrale din Țara Românească este influențată de factori interni sau externi. **etc.**)
4 puncte pentru sustinerea punctului de vedere formulat printr-un argument istoric – prezentarea oricărui fapt istoric relevant, prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că etc.*) și concluzia (*așadar, astfel etc.*)

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 6 puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru **utilizarea limbajului istoric** adecvat
1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric adecvat
- **1 punct** pentru **structurarea eseului** (introducere - cuprins - concluzie)
- **2 puncte** pentru **respectarea succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice
1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice
- **1 punct** pentru **respectarea limitei de spațiu**